

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

24 फेब्रुवारी 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

संत गुरु रविदास

संदर्भ:

- वाराणसी येथे **संत गुरु रविदास यांच्या 647 व्या जयंतीनिमित्त** पंतप्रधान मोदी यांनी संत रविदासांच्या नवीन पुतळ्याचे अनावरण केले आणि विविध विकास प्रकल्पांचे उद्घाटन केले.

बद्दल:

- गुरु रविदासजी, ज्यांना रविदास, रोहिदास आणि रुहिदास म्हणूनही ओळखले जाते, ते 15व्या ते 16व्या शतकातील भक्ती चळवळीचे उत्तर भारतीय गूढ कवी-संत होते.
- उत्तर प्रदेश, बिहार, राजस्थान, गुजरात, महाराष्ट्र, मध्य प्रदेश, पंजाब आणि हरियाणा या प्रदेशात त्यांची पूजा केली जाते.

गुरु रविदासजींबद्दलचे काही महत्त्वाचे मुद्दे येथे आहेत.

- त्यांचा जन्म 1377 मध्ये उत्तर प्रदेशातील सीर गोवर्धनपूर या छोट्या गावात झाला.
- गरीब कुटुंबात जन्माला येऊनही गुरु रविदास यांनी आपले जीवन मानवाधिकार आणि समानतेचा संदेश देण्यासाठी समर्पित केले.
- ते **संत, कवी, तत्त्वज्ञ होते आणि त्यांची शिकवण साजरी** केली जाते.
- त्यांच्या भक्तिगीते आणि श्लोकांचा भक्ती चळवळीवर कायमचा प्रभाव पडला.
- त्यांच्या काही कविता गुरु ग्रंथ साहिबचा भाग आहेत.
- गूढ कवयित्री आणि भगवान कृष्णाची निस्सीम भक्त, **मीरा बाई यांनीही गुरु रविदासांना तिचे आध्यात्मिक गुरू मानले.**
- त्यांचा जन्मदिवस **रविदास जयंती** म्हणून साजरा केला जातो.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

भारतातील पहिले गति शक्ती संशोधन पीठ

संदर्भ:

- केंद्रीय बंदरे, जहाज आणि जलमार्ग (MoPSW) आणि आयुष मंत्री, श्री सर्बानंद सोनोवाल यांनी 23 फेब्रुवारी 2024 रोजी MoPSW आणि भारतीय व्यवस्थापन संस्था (IIM) शिलाँग यांच्यातील सामंजस्य करार (MoU) स्वाक्षरी समारंभात भारतातील पहिले 'गती शक्ती संशोधन पीठ' स्थापन करण्यासाठी भाग घेतला.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- पीठ ईशान्येकडे लक्ष केंद्रित करून मल्टीमॉडल लॉजिस्टिकवरील उच्च दर्जाच्या शैक्षणिक संशोधनाचे नेतृत्व करतील.
- उद्दिष्ट: पूर्व आणि ईशान्य क्षेत्राच्या लॉजिस्टिक क्षमतेसाठी पीएम गति शक्ती मास्टरप्लॅनला समर्थन देत लॉजिस्टिक उद्योग, सरकारी संस्था आणि स्थानिक प्राधिकरणांसारख्या महत्त्वाच्या भागधारकांसह मल्टीमॉडल लॉजिस्टिक संशोधन आणि क्षमता-निर्मिती क्रियाकलापांमधील दुवे मजबूत करणे.

इतर उपक्रम:

- अर्थ गंगा आणि महाबाहू ब्रह्मपुत्रा हे गंगा आणि ब्रह्मपुत्रा नदीच्या काठावर सर्वांगीण सामाजिक-आर्थिक विकासाला चालना देण्यासाठी भारत सरकारने सुरू केलेले महत्त्वाकांक्षी प्रकल्प आहेत.
- अर्थ गंगा प्रकल्पाचे उद्दिष्ट ईशान्य भारताच्या सर्वांगीण विकासाला हातभार लावत अंतर्देशीय जलमार्ग सुधारण्याचे आहे.
- महाबाहू ब्रह्मपुत्रा हा ब्रह्मपुत्रा नदीवर लक्ष केंद्रित करणारा समान उद्देश असलेला आणखी एक महत्त्वाचा उपक्रम आहे.
- हे प्रकल्प राष्ट्रीय लॉजिस्टिक मिशनच्या अनुषंगाने प्रादेशिक लॉजिस्टिक क्षमतांना अनुकूल करण्याच्या व्यापक धोरणाचा भाग आहेत.
- या प्रमुख नदी नेटवर्कसह सामाजिक-आर्थिक विकासाला चालना देण्यासाठी ते महत्त्वपूर्ण आहेत.

मराठी

ADDAPEDIA

To get free Live Classes,
Materials Scan this QR Code &
Download our Adda247 App

Daily Current Affairs Encyclopedia

NTPC चा पहिला सौर प्रकल्प

संदर्भ:

- NTPC रिन्युएबल एनर्जी लिमिटेडच्या **छत्तरगढ, राजस्थान** येथील नवीन सौर प्रकल्पाने 21 फेब्रुवारी 2024 पर्यंत 70 मेगावॉट क्षमतेची बढाई मारून व्यावसायिक कामकाज सुरू केले आहे.
- या विकासामुळे **NTPC समूहाची** एकूण स्थापित क्षमता **73,958 मेगावॉट** झाली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सध्या, **NTPC-REL सक्रियपणे 17 प्रकल्पांचा पाठपुरावा करत आहे**, एकत्रितपणे **6,000 मेगावॉट** क्षमतेपेक्षा जास्त आहे.
- परिणामी, **NTPC समूहाची एकूण कार्यान्वित अक्षय ऊर्जा क्षमता 3,448 MW वर पोहोचली आहे.**
- **छत्तरगढ सौर प्रकल्प मार्च 2024 पर्यंत 150 मेगावॉटची पूर्ण क्षमता गाठणार आहे**, हा प्रकल्प SECI-Tranche:III अंतर्गत सुरक्षित आहे, ज्यामुळे राजस्थान राज्याला फायदा होईल.
- सौरऊर्जा प्रकल्पातून **दरवर्षी 370 दशलक्ष युनिट ऊर्जा निर्मितीचा अंदाज आहे**, ज्यामुळे 60,000 कुटुंबांना पुरणारी उर्जा निर्माण होईल.
- **दरवर्षी 3 लाख टन CO2 उत्सर्जन कमी करणे** आणि 1,000 MMTPA पाण्याचे संरक्षण करणे अपेक्षित आहे, जे वार्षिक 5,000 पेक्षा जास्त कुटुंबांच्या गरजेइतके आहे.

BILINGUAL
ADDAPEDIA
e-Books

NATIONAL |
INTERNATIONAL |
REGIONAL |
STATE SPECIFIC
CURRENT AFFAIRS
CURATED NOTES

IMPORTANT FOR ALL COMPETITIVE EXAMS

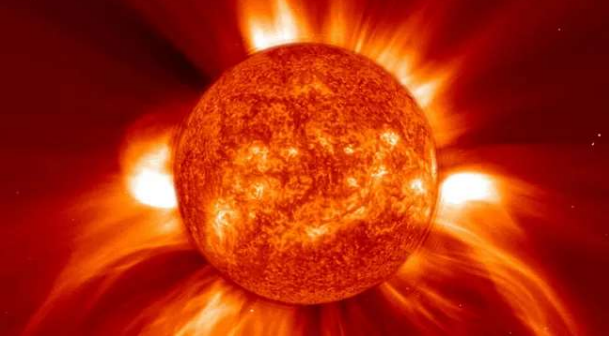

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

कोरोनल मास इजेक्शन

संदर्भ:

- ISRO ने जाहीर केले की आदित्य पेलोडसाठी आदित्य-L1 वर प्लाझ्मा विश्लेषक पॅकेजने (PAPA) कोरोनाल मास इजेक्शन (CMEs) चे परिणाम यशस्वीरित्या ओळखले आहेत.

PAPA:

- PAPA, प्रगत सेन्सर्ससह सुसज्ज आहे, विशेषतः कमी ऊर्जेच्या श्रेणीतील सौर पवन इलेक्ट्रॉन आणि आयनच्या इन-सीटू मापनांसाठी डिझाइन केलेले आहे.
- यात दोन सेन्सर्स आहेत: सोलर विंड इलेक्ट्रॉन एनर्जी प्रोब (SWEEP) आणि सोलर विंड आयन कंपोजिशन अॅनालायझर (SWICAR), निर्दिष्ट ऊर्जा श्रेणी आणि वस्तुमान स्पेक्ट्रममध्ये इलेक्ट्रॉन आणि आयन मोजण्यास सक्षम.
- हे सेन्सर्स सौर वाऱ्याच्या कणांच्या आगमनाची दिशा ठरवण्यातही पटाईत आहेत.
- 12 डिसेंबर 2023 पासून कार्यरत, PAPA सतत निरीक्षणे करत आहे, अंतराळातील हवामान परिस्थितीचे निरीक्षण करण्यात आणि सौर घटनांचे विश्लेषण करण्यात त्याची प्रभावीता दर्शवित आहे.

कोरोनल मास इजेक्शन

- कोरोनाल मास इजेक्शन (CMEs) म्हणजे सूर्याच्या वातावरणातून - कोरोनातून प्लाझ्मा आणि चुंबकीय क्षेत्रांचे मोठ्या प्रमाणात निष्कासन होणे.
- सोलर फ्लेअर्स हे इलेक्ट्रोमॅग्नेटिक रेडिएशनचे स्फोट आहेत जे प्रकाशाच्या वेगाने प्रवास करतात आणि केवळ 8 मिनिटांत पृथ्वीवर पोहोचतात.
- CMEs तुलनेने अधिक आरामशीर वेगाने प्रवास करतात.
- CMEs पृथ्वीवर पोहोचू शकतात आणि पृथ्वीच्या चुंबकीय क्षेत्राशी टक्कर देऊ शकतात, जेथे ते भूचुंबकीय वादळ, अरोरा आणि क्वचित प्रसंगी विद्युत उर्जा ग्रिडचे नुकसान करू शकतात.
- CME कडून सर्वात मोठे नोंदवलेले भूचुंबकीय गोंधळ, 1859 चे सौर वादळ होते, ज्याला कॅरिंग्टन इव्हेंट देखील म्हटले जाते.

मराठी

सम्माक्का-सरलम्मा जतरा

संदर्भ:

- केंद्रीय आदिवासी व्यवहार मंत्री श्री अर्जुन मुंडा यांनी अलीकडेच तेलंगणातील मेदारम येथील सम्माक्का-सरलम्मा जतरा या देशातील सर्वात मोठ्या आदिवासी उत्सवाला भेट दिली.
- आदिवासी व्यवहार मंत्रालयाने आदिवासी संस्कृती आणि वारसा यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी मेदारम जतरा 2024 साठी 2.30 कोटी रुपयांची तरतूद केली आहे.

बद्दल:

- या सणाचा इतिहास आणि त्याचे शुभ महत्त्व लक्षात घेऊन 1996 मध्ये जतरा हा राज्य महोत्सव म्हणून घोषित करण्यात आला.
- कोया जमातीने चार दिवस साजरा केलेला आदिवासी सण हा कुंभमेळ्यानंतर भारतातील दुसरी सर्वात मोठी जत्रा आहे.
- सम्माक्का सरलम्मा जतरा, ज्याला मेदारम जतरा म्हणूनही ओळखले जाते, हा भारतातील तेलंगणा राज्यात हिंदू आदिवासी देवींच्या सन्मानार्थ साजरा केला जाणारा सण आहे.
- हा सण एक आई आणि मुलगी, सम्माक्का आणि सरलम्मा यांच्या एका अन्यायकारक कायद्याविरुद्ध राज्यकर्त्यांसोबत लढ्याचे स्मरण करतो.
- देवीशी संबंधित विधी पूर्णपणे कोया जमातीचे पुजारी कोया प्रथा आणि परंपरांनुसार करतात.
- मुलुगु जिल्ह्यातील तडवाई मंडळातील मेदारम येथून जतरा सुरू होतो.
- हे दर दोन वर्षांनी आयोजित केले जाते आणि चार दिवस चालते.
- लोक बेल्लम (गूळ) देतात, ज्याला स्थानिक भाषेत बंगाराम म्हणतात.
- आता, मोठ्या संख्येने कोया नसलेले लोक मेदारमला भेट देतात आणि कोया लोकांचा समावेश एकूण उपासकांपैकी फक्त 2% आहे.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.